

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

III. De eodem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

IN ASSUMPTIONE VIRG. DEIPARÆ.

SERMO III.

Intravit JESUS in quoddam castellum, & mulier quædam Martha
nomine excepit illum in domum suam ^a.

Luc. 10. g

Gen. 29.

1. Cor. 6. d

Sap. 9. d

Quid est, Fratres, quod è duabus fororibus altera tantum Dominum legitur excepisse, & ea ipsa quæ videtur inferior? Optimam enim partem elegit Maria, teste ipso quem Martha suscepit: sed prior natu Martha videtur, & salutis initium sibi magis actio, quam contemplatio noscitur vendicare. Laudat Christus Mariam, sed à Martha suscipitur. Amat Rachelem Jacob, sed Lia supponitur ignorantem. Si de fraude queritur, audit non esse consuetudinis ut juniores prius tradantur ad nuptias ^b. Quod si luteam hanc cogites domum, facile erit nosse quemadmodum in ea Dominum Martha magis excipiat quàm Maria. Quod enim ait Apostolus ^c: *Glorificate & portate Deum in corpore vestro*: Martha dicitur, non Mariæ. Hæc nimirum corporis utitur instrumento, cum illi potius sit impedimento. Denique *corpus*, inquit ^d, *quod corrumpitur, aggravat animam, & deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitantem*, Nunquid & operantem? Martha igitur in domum suam excepit Salvatorem in terris, Maria potius cogitat quemadmodum suscipiatur ab eo in domo non manu facta, æterna in cælis. Fortè tamen & ipsa Dominum suscepisse videtur, sed in spiritu. Dominus enim spiritus est.

Huic, inquit, (haud dubium quin Marthæ) *soror erat nomine Maria; quæ etiam sedens secus pedes IESU, audiebat verbum illius. Vides quod utraque suscepit verbum, hæc in carne, illa in voce. Martha autem sa- ragebat circa frequens ministerium. Quæ stetit & ait, Domine, non est tibi cura quod soror mea reliquit me solam ministrare? Putas in domo in qua Christus suscipitur, vox murmurationis audietur? Felix domus, & beata semper congregatio est, ubi de Maria Martha conqueritur. Nam Mariæ Martham æmulari profus indignum, profus illicitum est. Alioquin ubi legitur Mariam causantem, quia soror mea reliquit me solam vacare? Absit, absit, ut qui Deo vacat, ad tumultuosam aspiret fratrum officialium vitam. Martha semper insufficiens sibi & minus idonea videatur, aliisque magis id operis quod administrat, optet imponi. Respondit autem ei Iesus; *Martha, Martha, sollicita es, & turbaris erga plurima. Vide prærogativam Mariæ, quem in omni causa habeat advocatum. Indignatur si- quidem Phariseus, conqueritur soror, etiam Discipuli murmurant; ubi- que**

Felix domus
& congrega-
tio, ubi de Ma-
ria Martha
conqueritur.

Maria Chri-
stum habet
advocatum.

In Assumptione B. Mariæ, Serm. III. 351

ubique Maria tacet, & pro ea loquitur Christus. *Optimam*, inquit *partem elegit sibi Maria, quæ non auferetur ab ea in æternum*. Hoc unum illud necessarium est, hæc una quam Propheta tam sedulo requirebat: *Vnam*, inquit *e*, *petii à Domino, hanc requiram*.

e Psal. 26. b

Quid tamen sibi vult, Fratres, quod *optimam partem* Maria dicitur elegisse? Ubi jam erit, quod adversus eam proferre solemus, si quando forte administrantis Marthæ turbationem, inæqualitatem dijudicare voluerit: *Melior est iniquitas viri, quam benefaciens mulier* *f*? Ubi erit & illud: *Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum pater meus* *g*? Et illud: *Qui maior est vestrum, erit minister vester* *h*? Postremò, quæ consolatio est laboranti, quasi in eius sugillationem, partem sororis attollere? Unum ergo arbitror è duobus, ut aut de electione Maria laudetur, quod pars ipsa, quantum in nobis est, sit omnibus eligenda: aut certè, ut neutrum dicatur defuisse, nec in partem quamlibet præcipitasse sententiam, sed ad obedientiam præceptoris in utrumlibet sit parata. Quis enim sicut David fidelis ingrediens, egrediens, & pergens ad imperium regis? Denique *paratum*, inquit *k*, *cor meum, paratum cor meum*, non semel tantum, sed & secundo, & vacare tibi, & proximis ministrare. Hæc planè pars optima, quæ non auferetur. Hæc mens optima, quæ non mutabitur quocunque vocaveris eam. *Bonum*, inquit *l*, *acquirit gradum, qui benè ministraverit*: forte meliorem qui benè vacaverit Deo; optimum autem qui perfectus est in utroque. Unum adhuc dico, si tamen id de Martha licet suspicari. Nónne enim quasi ociosam reputasse videtur, quam sibi dari petiit adjutricem? Sed carnalis est, & omninò non percipit quæ sunt spiritus DEI, si quis fortè vacantem animam suam de vacatione redarguit. Audiatur igitur optimam esse hanc partem, quæ maneat in æternum. Nunquid non rudis quodammodò videtur anima quæ divinæ contemplationis penitus experta, illam intravit regionem, ubi hoc unum omnium opus, unum studium, eadem vita.

Optima pars
quæ.

f Eccli. 24. c

g Ioan. 12. d

h Matt. 23. d

Vita mixta,

quæ contem-

plativa iun-

git Activam

commendatio.

i 1. Reg. 22. c

k Psal. 56. b

l 1. Tim. 3. c

Sed consideremus, Fratres, quemadmodum in hac domo nostra tria hæc distribuerit ordinatio charitatis, Marthæ administrationem, Mariæ contemplationem, Lazaro pœnitentiam. Habet hæc simul quæcunque perfecta est anima: magis tamen videntur ad singulos singula pertinere, ut alii vacent sanctæ contemplationi, alii dediti sint fraternæ administrationi, alii in amaritudine animæ suæ recogitent annos suos tantquam vulnerati dormientes in sepulchris. Sic planè, sic opus est, ut Maria piè & sublimer sentiat de Deo suo, Martha benignè & misericorditer de proximo, Lazarus miserè & humiliter de seipso. Gradum suum quisque consideret *m*.

Religiosa do-

mus habent

Marthæ, Ma-

riam, & La-

zarum, id est,

alii vacant

administra-

tioni, alii con-

templationi,

alii compun-

ctioni.

m Ezecl. 14. d

Si inventi fuerint in civitate hac Noe, Daniel,

Xx 3

Iob,

Iob, ipsi iustitia sua liberabuntur, ait Dominus, sed filium aut filiam non liberabunt. Nemini nos blandimur, utinam nec vestrum quispiam se seducat. Quibus enim nulla credita est dispensatio, administratio nulla commissa: his omnino sedendum erit aut secus pedes Jesu cum Maria, aut certè cum Lazaro intra septa sepulchri. Quidni erga multa turbetur Martha, quæ sollicita est pro multis? Tibi ergo, cui necessitas hæc non incumbit, è duobus unum est necessarium aut non turbari penitus, sed delectari magis in Domino: aut si id necdum potes, turbari non erga plurima, sed (ut de se Propheta loquitur ²) ad teipsum.

nPsal. 41. b

NOTA.
Religiosis ab officio & cura vacantibus quid incumbat.

Utiles cautela pro Martha: seu actioni & ministerio mancipatis.

*o Cant. 2. c

Praelati Marthe officio funguntur.

Iterum dico, ne quis de ignorantia habeat excusationem. Oportet te, Frater, ad quem de fabricanda seu regenda inter undas diluvii arca nihil spectat, aut virum esse desideriorum, ut Daniel erat: aut cum beato Job virum dolorum, & scientem infirmitatem. Alioquin vereor ne tepidum te & nauseam provocantem evomat ex ore suo, qui te invenire cupit aut sui consideratione calidum & charitatis igne flagrantem; aut tua ipsius cognitione frigidum, & aqua compunctionis ignita diaboli jacula restinguentem. Sed & ipsam quoque Martham admonitam esse necesse est, id maximè quæri inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. Erit autem fidelis, si neque quæ sua sunt quærat, sed quæ Jesu Christi, ut sit intentio pura: nec suam faciat, sed Domini voluntatem, ut sit actio ordinata. Sunt enim quorum non simplex est oculus, & recipiunt mercedem suam. Sunt qui feruntur propriis motibus animorum, & contaminata sunt universa quæ offerunt, quippe cum voluntates eorum inveniuntur in eis. Veni nunc mecum ad nuptiale carmen, & consideremus quemadmodum sponsus sibi sponsam vocat, nec ullum omiserit ex his tribus, nec addiderit ultrà: *Surge, inquit, propera amica mea, formosa mea, columba mea, & veni.* An non *amica* est quæ dominicis lucris intenta, fideliter ipsam quoque pro eo ponit animam suam? Quotiens enim pro uno ex minimis eius spirituale studium interponit, totiens pro eo spiritualiter ponit animam suam. An non *formosa* quæ revelata facie gloriam Domini specularando, in eandem imaginem transformatur de claritate in claritatem tanquam à Domini spiritu? An non *columba*, quæ plangit & gemit in foraminibus petrae, in cavernis maceriae, tanquam sepulta sub lapide?

Mulier, ait, Martha nomine excepit eum in domum suam. Certum est hulus tenere locum fratres officiales, quos fraternæ charitatis intuitus variis administrationibus deputavit. Utinam autem & ego ipse inter dispensatores fidelis merear inveniri. Quibus enim convenientius videtur aptandum quod Dominus ait, *Martha, Martha, sollicita es,* quàm Prælati-

tis,

In Assumptione B. Mariæ, Serm. III. 353

tis, si tamen in sollicitudine præsumunt? Aut quis turbatur erga plurima, nisi cui & Mariæ vacantis & Lazari pœnitentis, sed & ipsorum quibus onera sua partitur, universa incumbit sollicitudo? Vide Martham sollicitam, vide Martham erga plurima turbatam, Apostolum loquor, qui Prælatos sollicitudinis admonens, gerit ipse sollicitudinem omnium Ecclesiarum: *Quis infirmatur, inquit P, & ego non infirmor? Quis scandalizatur, & ego non uror?* Suscipiat igitur Martha Dominum in domum suam, cui nimirum credita est dispensatio domus. Mediatrix est, ut sibi pariter & subiectis salutem obtineat, suscipiat gratiam: sicut scriptum est *9: Suscipiant montes pacem populo, & colles iustitiam.* Suscipiant & cæteri coadiutores eius singuli pro qualitate ministerii sui, excipiant Christum, serviant Christo, ministrent ei in membris suis: ille in infirmis fratribus, ille in pauperibus, ille in hospitibus & peregrinis.

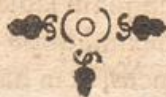
Quibus ita sollicitis circa frequens ministerium, videat Maria quemadmodum vacet, & videat quoniam suavis est Dominus. Videat, inquam, quàm devota mente, quàm tranquillo tedeat animo secus pedes JESU, providens eum semper in conspectu suo, & verba ex ore eius excipiens, cuius & aspectus delectabilis, & eloquium dulce. Diffusa est enim gratia in labiis eius, & est speciosus forma præ filiis hominum, imo etiam super omnem gloriam Angelorum. Gaude & gratias age Maria, quæ partem optimam elegisti. Beati enim oculi qui vident quæ tu vides, & aures quæ merentur audire quod audis. Beata planè quæ venas susurri divini percipis in silentio, in quo utique bonum est homini Dominum expectare. Simplex esto, non tantum sine dolo & simulatione, sed & absque multiplicitate occupationum, ut tecum sit fermocinatio eius, cuius & vox dulcis, & facies decora. Unum cave, ne abundare incipias in sensu tuo, & velis plus sapere quàm oportet sapere: ne fortè dum lucem sectaris, impingas in tenebras, illudente tibi dæmonio meridiano: de quo non est huius temporis disputare. Nam Lazarus quò devenit? Ubi posuistis eum? Sorores alloquor, quæ sepelierunt fratrem prædicatione & ministerio, & exemplo & oratione. Ubi ergo posuistis eum? Absconditus est fossa humo, sub lapide jacet, non facile invenitur. Propterea non erit incongruum quatruiduano quartum reservare sermonem ut juxta Salvatoris exemplum audientes *r*: Ecce quem amas, infirmatur, & nos maneamus hic die isto.

2. Cor. 11. 8

9 Psal. 71. 3

Vtilis, & præclara cautio pro Magdalena, seu his qui vitæ contemplativa vacant.

r Ioan. 11. 2

IN FESTO